

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27747>

Özet

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i, okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar?n sosyal davran??lar?n? de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, çocuklar?n hem olumlu sosyal yeterliliklerini hem de olası sosyal uyum problemlerini (içselleştirilmi? ve dışsallaştırılm?? davran??lar) öğretmen görüşleri üzerinden ölçmeyi amaçlar. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2008 yılında A. Karaku? tarafından yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmi? olup, özellikle öğretmen formunun geçerlik ve güvenirlik çal??maları yapılmıştır. Bu adaptasyon çal??ması, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve okul ortam?nda kullanılabilirli?ini tespit etmeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Okul öncesi, sosyal davran??, sosyal yeterlilik, uyarlama, öğretmen formu, psikometrik özellikler, çocuk geli?imi.

Yazarlar

Karaku?, A. (Uyarlayan)

Amaç

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i'nin temel amacı, 3 ila 6 ya? arasındaki çocuklar?n sosyal etkile?im ve davran?? örüntülerini sistematik bir şekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, öğretmenlerin gözlem ve deneyimlerine dayanarak çocuklar?n akranlarıyla ve yeti?kinlerle olan ilişkilerinde sergiledikleri prososyal davran??lar?n ve sosyal problemlerin sıklı?ını ve şiddetini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, erken çocukluk döneminde sosyal ve duygusal geli?imi desteklemek için risk altındaki çocuklar?n erken te?his edilmesinde kritik bir rol oynar. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve ruh sa?lı??? profesyonellerinin bireyselleştirilmi? e?itim planları (BEP) veya sosyal beceri müdahale programları geli?tirmelerine olanak tanır.

Yapı

Ölçek, genellikle iki ana boyut altında toplanan kapsamlı bir **sosyal davran??** yapısın? ölçmektedir: **Sosyal Yeterlilik** (Prosocial davran??lar, işbirli?i, ileti?im becerileri) ve **Sosyal Uyum Problemleri** (Saldırganlık, içe kapanıklık, kaygı gibi dışsallaştırılm?? ve içselleştirilmi? sorunlar).

Ölçe?in dayandığı temel psikolojik yapı, çocuklar?n okul ortamındaki sosyal i?levselli?idir. Bu,

sadece olumlu becerilerin varl???n? de?il, ayn? zamanda sosyal ortama adaptasyonu engelleyen davran??lar?n yoklu?unu veya dü?üklü?ünü de içerir. Adaptasyon çal??mas?nda, bu yap?lar?n Türk kültürü ba?lam?nda tutarl???n?n incelenmesi hedeflenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu olan Karaku? (2008) çal??mas?nda, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amacıyla çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Spesifik geçerlik katsay?lar? bu kaynakta sunulmam?? olsa da, bir uyarlama çal??mas?n?n temel ad?mlar? aras?nda içerik geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) bulunmaktadır.

Yap? geçerli?inin incelenmesi, ölçe?in alt boyutlar?n?n teorik beklentilerle uyumlu olup olmad???n? ortaya koyar. Genellikle bu tür ölçeklerde, e? zamanl? geçerlik (benzer yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle korelasyon) yöntemleri de kullan?larak ölçe?in geçerli?i desteklenmektedir.

Güvenirlik

Karaku? (2008) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i'nin ö?retmen formunun iç tutarl???n? ve zamana kar?? kararl???n? incelemek için güvenirlik çal??malar? gerçekleştirilmi?tir.

Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa (iç tutarl???k katsay?s?) ve test-tekrar test yöntemlerini içerir. Yüksek iç tutarl???k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir; test-tekrar test güvenilirli?i ise ölçümün farklı zamanlarda stabil kald???n? kan?tlar.

Faktör Analizi

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde faktör analizi (Aç?klay?c? veya Do?rulamay?c?) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örnekleme de korunup korunmad??? incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in hangi davran?? boyutlar?n? (örne?in, Sald?rganl?k, ?çe Kapan?kl?k, ??birli?i) ölçtü?ünü ve bu boyutlar?n birbirinden ayr??ma derecesini belirler.

Faktör analizi sonuçlar?, ö?retmen formunun çok boyutlu yap?s?n? destekleyerek, sosyal davran??n tek bir genel puan yerine, belirli alt bile?enler üzerinden de?erlendirilmesi gerekti?ini ortaya koymaktad?r. Bu durum, ölçe?in klinik ve e?itimsel uygulamalarda daha spesifik müdahalelere rehberlik etmesini sa?lar.

Araç

Test Tipi: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Ö?retmen Formu (Gözlem Temelli Derecelendirme Ölçe?i)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Bilinmiyor, muhtemelen ?ngilizce)

Population Group: Okul Öncesi Çocuklar

Age Group: 3-6 ya? aral??? (Okul öncesi dönemi)

Population Details: Türkiye'deki resmi ve özel okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar.

Test Methodology: Ölçek, ö?retmenin belirli bir süre boyunca gözleledi?i çocu?un davran??lar?n?, frekans veya ?iddet üzerinden derecelendirmesi esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Erken çocukluk, sosyal beceri, davran?? problemleri, ö?retmen de?erlendirmesi, **psikometrik özellikler**, Marmara Üniversitesi, yüksek lisans tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanmad?

Affiliation Email addresses: Sa?lanmad?

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (Adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? **2008** y?I?nda tamamlanm??t?r. Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlarda genellikle tez sahibinden izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m veya lisans ücretleri hakk?nda bilgi bu kaynakta mevcut de?ildir.

Bu çal??man?n tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr. Ayr?ca, ölçe?in PDF dosyas? da mevcuttur. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: okul-oncesi-sosyal-davranis-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Karaku?, A. (2008). *Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i ö?retmen formunun güvenilirlik ve geçerlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yüksekö?retim Kurulu Ulusal Tez Merkezi. (2008). Teze Eri?im Adresi: tez.yok.gov.tr

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i PDF Dosyas?: [okul-oncesi-sosyal-davranis-olcegi-toad.pdf](#)

Okul Öncesi Sosyal Davran?? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM